

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI)
MEĐUNARODNA KINOLOŠKA FEDERACIJA (FCI)
Place Albert 1er, 13, B -6530 Thuin (Belgique)

PRAVILNIK
O IZLOŽBAMA PASA FCI-a

Ovaj pravilnik dopunjuje Opšti pravilnik Međunarodne kinološke federacije i odnosi se samo na izložbe na kojima je dozvoljeno dodeljivanje kandidature o podobnosti za Međunarodni šampionat lepote (CACIB).

FCI će naplaćivati taksu za ove manifestacije čiji iznos utvrđuje generalna skupština FCI-a. One se plaćaju kada FCI primi kataloge i spiskove rezultata (CACIB-R.CACIB) i primenjuju se na svakog psa koji se nalazi u katalogu. Takse se plaćaju i ako nagrada ne bude dodeljena.

1. OPŠTE ODREDBE

Članovi FCI-a mogu svake godine da organizuju onoliko izložbi za CACIB koliko žele. Članovi federacija su dužni da organizuju najmanje jednu izložbu sa dodelom kandidature CACIB godišnje.

Nacionalne kinološke organizacije su isključivo nadležne da odrede izložbe na kojima će CACIB biti dodeljen.

FCI sastavlja i objavljuje kalendar izložbi za CACIB.

Izložbe na kojima FCI dozvoljava dodeljivanje CACIB-a obavezno imaju sledeći naziv: "Međunarodna izložba pasa sa dodelom kandidature CACIB FCI-a".

Logo FCI-a obavezno mora stajati na katalogu izložbi na kojima se organizuju takmičenja za CACIB. Na katalogu se pored toga takođe mora nalaziti naziv: "Međunarodna kinološka federacija".

2. ZAHTEVI

Zahtevi za dozvolu za dodeljivanje CACIB-a tokom međunarodnih izložbi treba da stignu u Generalni sekretarijat FCI-a najkasnije 12 meseci pre održavanja manifestacije ili najranije četiri kalendarske godine pre događaja.

3. OGRANIČENJA

Samo će jedan CACIB biti dodeljen po polu i rasi (prema nomenklaturi rasa FCI-a) i samo jedan CACIB može da se dodeli istog dana na istom mestu.

Izložba za CACIB ne može da se održi istoga dana kada i svetska izložba ili sekcija na istom kontinentu.

U slučaju poništenja izložbe, organizator je dužan da delimično nadoknadi iznos za upis izlagačima koji su ga već bili uplatili.

FCI će odobriti organizovanje više izložbi za CACIB samo pod uslovom da se te manifestacije održavaju na udaljenosti od najmanje 300 km najkraćim putem, odnosno u

vazdušnoj liniji. Ukoliko je razdaljina manja od 300 km, dozvola će se izdati samo ako organizator koji je prvi podneo zahtev pristane na organizovanje druge izložbe. U tom slučaju se preporučuje raspodela grupa FCI-ija (prema nomenklaturi rasa FCI-ija) na odgovarajući način, uz vođenje računa o mestima i danima izložbi.

Tokom izložbi za CACIB, ako je moguće, u jednom danu treba da se ocenjuje jedna rasa, a rase iste grupe takođe treba da budu ocenjivane u jednom danu. Ipak, ako se ukaže potreba iz organizacionih razloga, ocenjivanje rasa iste grupe može se rasporediti na dva dana.

Na međunarodnim izložbama, odluke o dodeljivanju CACIB-a donosi izvršni direktor FCI-a.

4. POSEBNI USLOVI - PRIJAVA PASA ZA TAKMIČENJE

Za vreme svake izložbe pasa, dobrobit pasa mora da predstavlja PRIORITET.

Društva organizatori izložbi staraju se o tome da se izlože samo one rase čiji je standard priznala FCI (kao definitivni ili uslovan) i koje su upisane u knjigu o poreklu ili u aneks knjige o poreklu zemlje članice FCI-a, ili zemlje koja nije članica ali čiju je knjigu ipak priznala FCI. Rase koje FCI nije priznala (ni kao definitivne ni uslovne) jednako mogu da budu izložene; ipak, u takvom slučaju, one moraju biti priznate na nacionalnom nivou, a vlasnici pasa koji pripadaju tim rasama moraju biti nosioci pedigrea koji je izdala organizacija članica ili partner pod ugovorom. S druge strane, ove rase treba izdvojeno da se objave u katalogu ("rase koje nije priznala FCI"). Za svakog od ovih pasa, FCI će naplatiti uobičajenu taksu. Ove rase ne mogu dobiti CACIB, ne mogu učestvovati na takmičenju za Najbolji u grupi i ne mogu polagati pravo ni na jednu titulu FCI-a.

Za vreme svih izložbi za CACIB, mora se neizostavno i obavezno poštovati važeća nomenklatura rasa FCI-a. Ukoliko se ovaj propis ne poštuje, FCI ima pravo da više ne dâ saglasnost za dozvolu dodeljivanja CACIB-a na međunarodnim izložbama.

Raspodela po grupama je sledeća:

- 1. grupa: Ovčarski psi i psi terači stoke (osim švajcarskih pastirskih pasa)
- 2. grupa: Pinčeri, šnaučeri, molosi i švajcarski pastirski psi
- 3. grupa Terijeri
- 4. grupa: Jazavičari
- 5. grupa: Špic i primitivne rase
- 6. grupa: Goniči, tragači po krvi i srodne rase
- 7. grupa: Ptičari
- 8. grupa: Retriveri, cunjavci i psi za vodu

- 9. grupa: Psi za pratnju i razonodu
- 10. grupa: Hrtovi

Na izložbama za CACIB koje imaju mali broj prijava, organizatori mogu da okupe grupe za ocenu "najbolji u grupi" u počasnom ringu. Ovaj propis se ne primenjuje na svetske i izložbe sekcije.

U toku izložbi za CACIB, osim imenovanja rase na jeziku zemlje organizatora, program i katalog takođe moraju da sadrže zemlju porekla rase, ispisanu na jednom od četiri službena jezika FCI-a.

U katalogu mogu da budu objavljene samo titule međunarodnog i nacionalnog šampiona kada se dodele kao i zvanične titule dobijene na svetskim i izložbama sekcije (pobednik svetske izložbe, najbolji u grupi, pobednik svetske izložbe – razred mladih, pobednik izložbe sekcije – razred mladih).

Bolesni psi moraju da se isključe sa izložbi (privremeno bolesni ili zaraženi zaraznom bolešću), osakaćeni ili sa atrofijom testisa, kao i keruše koje doje ili su u pratnji svoje štenadi. Ženke u teranju mogu da učestvuju na izložbama osim ako pravilnici organizatora to ne dozvoljavaju. Gluvi i slepi psi ne mogu da se prijave za izložbu sa CACIB-om. Ukoliko vlasnik psa ne poštuje ovo pravilo i sudija otkrije da je životinja gluva ili slepa, sudija je dužan da je isključi iz ringa.

Psi koji se ne nalaze u katalogu ne mogu da se ocenjuju osim ako ta činjenica proističe iz problema za koji je odgovoran organizator (problem štampe kataloga itd.), ako su prijave uredno popunjene i poslate organizatorima pre planiranog datuma zatvaranja i ako su iznosi za prijavu upisani na izvodu bankarskog računa organizatora.

Psi sa podsečenim repom ili ušima treba da budu primljeni za izložbu i mora se voditi računa o važećim propisima u zemljama njihovog porekla i u zemlji u kojoj se izložba održava. Ovi psi, bilo da imaju ili ne podsečene rep ili uši, moraju se oceniti bez diskriminacije i prema standardu priznate rase.

Zabranjeno je tretiranje dlake, kože ili nosa sa bilo čime što utiče na promenu prirodne strukture, boje ili forme. Zabranjeno je pripremati psa u holu izložbe uz korišćenje određenih supstancija ili ma kog materijala. Dozvoljena je samo upotreba češlja i četke. Takođe je zabranjeno ostaviti psa vezanog za toaletni sto duže nego što to zahteva njegovo pripremanje.

Mikročip (ISO standard) i tetovaže su dopuštene. Ako u zemlji u kojoj se izložba održava ne postoje čitači mikročipa, izlagač je dužan da ih sa sobom ponese.

Organizator ima pravo da odbije učešće ma kog izlagača na izložbi.

5. RAZREDI

Prijavljivanje u dva razreda kao i zakasnele prijave (posle datuma zatvaranja) nisu dozvoljeni. Ako je to uobičajeno u zemlji u kojoj se izložba za CACIB održava, druga takmičenja ili prateće izložbe mogu da se organizuju unutar istog ograđenog prostora, izvan zvanične manifestacije.

Na izložbama za CACIB pod patronatom FCI-a, dozvoljene su samo sledeći razredi:

a) Razredi u kojima se dodeljuje CACIB

- Razred intermedia (obavezno od 15 do 24 meseca)
- Razred zrelih (obavezno od 15 meseci)
- Razred radnih (obavezno od 15 meseci)
- Razred šampiona (obavezno od 15 meseci)

Razred radnih

Za prijavu psa u razredu radnih, uz obrazac za prijavu za izložbu neizostavno priložiti kopiju sertifikata FCI-a na kome će biti to potvrđeno – tu potvrdu izdaje nacionalno kinološki savez zemlje u kojoj je stalno boravište posednika i/ili vlasnika psa. U razred radnih mogu da se upišu samo one rase koje se nalaze na spisku radnih rasa u nomenklaturi FCI-a, pri čemu treba voditi računa o izuzecima koji su dozvoljeni za neke rase pojedinih zemalja.

Razred šampiona

Za prijavu psa u razred šampiona, jedna od sledećih titula neizostavno je morala biti dodeljena najkasnije na dan zvaničnog zaključenja prijave za takmičenje. Uz obrazac za prijavu priključuje se kopija potvrde te dodeljene titule.

- Titula Međunarodni šampion FCI-a u lepoti
- Titula Nacionalni šampion (dobijena sa najmanje dve nagrade u istoj zemlji članici FCI-a)
- Titule Nacionalni šampion zemlje koja nije članica FCI-a mogu da se se prihvate.

Po završenom štampanju kataloga, zabranjeno je prebacivanje psa iz jednog razreda u drugu izuzev ako je problem nastao zbog štamparske greške.

b) Razredi u kojima se ne dodeljuje CACIB

Razred beba	(do 6 meseci, fakultativno)
Razred najmlađih	(od 6 do 9 meseci, fakultativno)
Razred mladih	(od 9 do 18 meseci, obavezno)
Razred veterana	(počev od 8 godina, obavezno)

c) Fakultativne razredi

Za prijavu psa u ove razrede, pas obavezno mora da bude ocenjen pozitivnom ocenom u nekom od zvaničnih razreda na dan izložbe.

Razred parova: jedan mužjak i jedna ženka iste rase i istog varijeteta koji pripadaju istom vlasniku.

Razred odgajivačkih grupa: najmanje tri a najviše pet pasa iste rase i istog varijeteta, bez obzira na pol, koje je odgajilo jedno lice (iz iste odgajivačnice) čak i ako to lice nije vlasnik.

Grupa potomaka: mužjak ili ženka u pratnji najmanje tri, a najviše pet svoje štenadi (u prvom kolenu, to jest sinova i ćerki)

Ove fakultativni razredi prvenstveno bi trebalo da se održavaju u ringovima u kojima se ocenjuju rase.

6. OCENE I RAZVRSTAVANJE

Ocene koje sudije dodele moraju da odgovaraju sledećim definicijama:

ODLIČAN - treba da se dodeli samo onom psu koji je veoma blizu idealnom standardu rase, koji pokazuje savršenu kondiciju, odaje utisak harmonične celine i uravnoteženi temperament, koji je "klasa" i čije je ponašanje sjajno. Nadmoćnost ovih kvaliteta u odnosu na rasu dopušta da se zanemare neke manje nesavršenosti uz prisustvo tipičnih odlika pola.

VRLO DOBAR - dodeljuje se samo psu koji ima savršene odlike svoje rase, čije su proporcije uravnotežene a kondicija pravilna. Biće mu tolerisani neki lakši nedostaci ali ne i morfološki. Ova ocena se dodeljuje samo kvalitetnom psu.

DOBAR - dodeljuje se psu sa rasnim karakteristikama ali koji pokazuje nedostatke, pod uslovom da oni nisu radikalni.

DOVOLJAN - dodeljuje se psu sa dovoljno izraženim rasnim karakteristikama, bez očitih kvaliteta ili bez optimalne kondicije.

ISKLJUČEN (diskvalifikovan) - dodeljuje se psu koji ne odgovara rasi propisanoj standardom, koji ispoljava ponašanje koje je očito suprotno standardu, ili je ponašanje agresivno, uočljivi su anomalija testisa, nedostatak zuba ili nedostaci na nivou vilice; boja dlake psa nije savršena, ili pas pokazuje znake albinizma. Ova ocena se jednako primenjuje na psa koji ima toliko malo rasnih karakteristika, da mu je zdravlje u opasnosti. Ova ocena može da se dodeli i psu koji pokazuje znake eliminacije prema definiciji rasnih standarda.

Psi koji ne mogu da polažu pravo na neku od dole navedenih karakteristika neće moći da ostanu u ringu i dobiće sledeću ocenu:

NE MOŽE DA SE OCENI: ova ocena se dodeljuje psu koji nije pokretan, neprestano skače na svog izlagača ili pokušava da napusti ring, onemogućavajući tako bilo kakvo ocenjivanje. Primenuje se i na psa koji odbija pregled sudije, onemogućavajući ocenu zuba, anatomije i strukture, repa ili testisa. Ovde spadaju takođe psi kod kojih sudija otkrije tragove operacija ili tretmana čiji je cilj prevara. Ova ocena važi i kada sudija ima jake razloge da misli da su operacije bile vršene s ciljem korekcije prvobitne kondicije psa ili njegovih odlika (kapci, uši, rep). Razlog zašto je pas dobio ovu ocenu mora da se navede u izveštaju sudije.

Četiri najbolja psa iz svake klase biće razvrstani ukoliko je njihova najmanja dobijena ocena "VRLO DOBAR".

7. TITULE I NAGRADE

CACIB: Kandidatura za Međunarodni šampionat lepote FCI-ija (*Certificat d'Aptitude au Championnat International de Beauté de la FCI*)

Za dodelu CACIB-a u obzir dolaze samo oni psi koji su dobili ocenu „odličan“. CACIB može da se dodeli samo ako se pas o kome se radi smatra za vrhunski kvalitetnog. Dodeljivanje CACIB-a nije automatski i obavezno vezano za dobijanje ocene „odličan“.

Rezervni CACIB (R.CACIB) dodeljuje se drugom najboljem psu koji je dobio ocenu "Odličan". Dodeljivanje rezervnog CACIB-a ipak nije obavezno.

Sudija dodeljuje CACIB i rezervne CACIB-e na osnovu kvaliteta pasa, ne uzimajući u obzir da li ti psi ispunjavaju ili ne kriterijume starosti ili upisa u knjige o poreklu koje je priznao FCI.

CAC (Kandidatura za nacionalni šampionat u lepoti - *Certificat d'Aptitude au Championnat*) je nacionalna nagrada čije dodeljivanje zavisi od nacionalnih kinoloških organizacija. Ove organizacije su dužne da odlučuju kojim će razredima i kojim psima ovaj sertifikat biti dodeljen. Dobijanje CAC-a omogućuje dobijanje titule nacionalnog šampiona.

Dodeljivanje svih nagrada, uključujući i CACIB, spada u nadležnost samo jednog sudije za svaki pol i svaku rasu. Sudija se unapred imenuje.

Pas i keruša koji su predloženi za CACIB, najbolji mladi mužjak i najbolja mlada ženka, pošto dobiju ocenu "odličan" u razredu mladih, mužjak i ženka najbolji veterani, pošto dobiju ocenu "odličan" u razredu veterana, konkurišu za titulu Najbolji u rasi (BOB – *Best of breed*).

I kada im nije dozvoljeno da konkurišu za CACIB, psi koji pripadaju rasama koje FCI nije definitivno priznala (budući da postoji status rasa koje su priznate uslovno), mogu da dobiju titulu Najbolji u rasi (BOB – *Best of breed*), Najbolji u grupi (BOG – *Best of group*) i Najbolji na izložbi (BIS – *Best in show*).

Svako od dole navedenih takmičenja:

Najbolji u grupi, Najbolji na izložbi, Više takmičara jednog odgajivača, Odgajanje, Parovi, Najbolji veteran, Najbolji mladi pas, Najbolji u razredu najmlađih, Najbolja bebe i Junior Handling ocenjivaće samo sudija koji je unapred imenovan.

Za ova takmičenja mogu se pozivati samo one sudije koje pismenim putem ovlasti njihova nacionalna kinološka organizacija da mogu da ocenjuju ove razrede.

Sudije all-round zemalja članica FCI - mogu da sude, bez prethodne dozvole njihovih nacionalnih kinoloških saveza, sve rase i na svim takmičenjima, računajući i Najboljeg na izložbi i Najboljeg u grupi.

Sudije za pojedine grupe zemalja članica FCI mogu da sude, bez prethodne dozvole njihovih nacionalnih kinoloških saveza, sve rase grupa za koje su kvalifikovani, kao i takmičenje Najbolji u grupi za grupu ili grupe za koje su kvalifikovani. Takođe mogu da sude za Najboljeg na izložbi ako ih je za to ovlastila njihova nacionalni kinološki savez a organizator odobrio to ovlašćenje.

8. DODELJIVANJE CACIB-a

Propozicije za CACIB sastavljaju imenovane sudije. Samo po odobrenju FCI-ija može da se održi konačno dodeljivanje.

FCI je nadležna da utvrdi da li predloženi psi zadovoljavaju uslove propisane za odobrenje za CACIB.

Kartoni koji se uručuju izlagačima tokom izložbe potvrđuju da je pas nesumnjivo predložen za CACIB. Na tim kartonima mora da stoji natpis: "pod uslovom da je odobrio FCI".

Generalni sekretarijat FCI-a je dužan da obezbedi da propozicije za CACIB budu pravilno sastavljene. Najkasnije tri meseca posle izložbe, organizatori su dužni da pošalju dve kopije kataloga i spiskove pasa predloženih za CACIB i R.CACIB Generalnom sekretarijatu FCI-a.

Ovi spiskovi sadrže sledeće podatke:

Kataloški broj psa, ime psa, oznaku rodovne knjige, broj upisa u rodovnu knjigu, pol, rasu, varijetet, datum rođenja, ime vlasnika, ime sudije i razred u kojoj je CACIB dodeljen.

Rase će biti imenovane prema nazivu njihove zemlje porekla posle koga sledi naziv koji se uobičajeno koristi u zemlji u kojoj se izložba održava.

Psi mužjaci i ženke treba odvojeno da budu upisani. Brojevi treba da počinju od broja 1 i da se nižu neprekidno. U Okviru iste rase, numeracija ne sme da se prekida.

Ako se pas ne nalazi na spisku rezultata (zbog nekog previda, na primer), karton sa propozicijama može da se prihvati ako se nijedan pas iste rase i pola više ne nalazi na spisku.

9. SUDIJE

Samo je zvaničan sudija ovlašćen da odlučuje o dodeli CACIB-a, razvrstavanju i davanju ocene. Stoga mu je u potpunosti zabranjeno da se sa bilo kime savetuje. Iz organizacionih razloga, sudiji pomažu jedan sekretar i/ili jedan asistent u ringu i, ako je potrebno, jedan prevodilac. Pomenuti asistenti i sekretari treba da govore jedan od radnih jezika FCI-a, po volji sudije.

Sud i ocenu rase donose samo sudije koje su dobile dozvolu od svojih nacionalnih kinoloških saveza za suđenje pomenutim rasama. Kada su u funkciji, sudije su dužne da sude isključivo i strogo prema standardu rase FCI-a na snazi u vreme održavanja izložbe.

Što se tiče presude za rasu ili rase i/ili finala koji se održava u počasnom ringu, sudija može da deluje u stranoj zemlji samo pošto dobije pismenu dozvolu svog nacionalnog kinološkog saveza pre otvaranja izložbe.

Sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a mogu da deluju na izložbama FCI-a samo ako je nacionalno kinološki savez kome pripadaju vezano ugovorom ili džentlmenskim dogovorom (*gentleman's agreement*) za FCI. Ove sudije mogu da deluju na izložbama FCI-a ukoliko se njihovo ime stvarno nalazi na zvaničnom spisku sudija nacionalnog kinološkog saveza.

Primenjuju se i sledeći propisi:

- a) Kada su pozvani da sude na izložbi FCI-a, sudije zemalja koje nisu članice FCI-a dužne su da ispune standardni upitnik koji izdaje FCI, koji će im biti poslat na vreme i koji su oni dužni da vrate, potpisan, radi odobrenja.
- b) Nacionalna kinološki savez zemlje u koju je sudija pozvan da sudi a koji potiče iz zemlje koja nije članica FCI-a, dužna je da proveriti tačnost informacija koje se nalaze u upitniku.
- c) Sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a su dužne da u svim okolnostima poštuju standarde rase FCI-a kada deluju na izložbama koje ona priznaje. Nacionalna kinološki savez koja ih poziva da sude dužna je da im znatno ranije pre izložbe pošalje standarde (FCI) rase za koje su pozvani.
- d) Kada ove sudije deluju na izložbama pod patronatom FCI-a, sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a, ili iz zemalja pridruženih članica, mogu da sude samo one rase koje je priznalo njihov nacionalni kinološki savez.
- e) Sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a dužne su da se u potpunosti obaveste o pravilniku o izložbama FCI-a kao i o svim drugim važnim pojedinostima u vezi sa

postupkom i regulisanjem. Nacionalni kinološki savez zemlje u kojoj se održava izložba, dužna je da ovim sudijama dostavi ta obaveštenja, u dovoljno povoljnom roku.

POZIVI ZA SUĐENJE

- a) Organizatori šalju sudiji pismeni poziv. Sudija je dužan da pismeno obavesti organizatore da li prihvata poziv ili ne. On je dužan da uvek poštuje svoje obaveze, osim ako je sprečen iz nekog važnog razloga.
- b) Ako sudija nije u mogućnosti da poštuje svoje obaveze iz nekog važnog razloga, organizatori moraju o tome odmah da budu obavešteni telefonom, faksom, elektronskom poštom ili telegramom. Svoju sprečenost da sudi sudija potvrđuje pismom.
- c) Organizatori su takođe dužni da poštuju svoje obaveze i da vode računa o pozivima koje su poslali. Pozivi se mogu poništiti samo u slučaju više sile ili u sporazumu sa sudijom.
- d) Ako su organizatori prinuđeni da ponište manifestaciju, dužni su da nadoknade troškove koje su sudije već ugovorile. S druge strane, ako sudija iz svih drugih razloga, osim zbog više sile, ne može da plati svoje obaveze, dužan je da nadoknadi dodatne izdatke koji su već nastali.
- e) Sudijama se preporučuje da zaključe polisu osiguranja (ukidanje leta, nezgoda i slično) kada su pozvani da sude u inostranstvu.
- f) Sudija ne može da prijavi psa registrovanog na svoje ime za izložbu ako tom psu treba da se sudi istog dana kada i on sudi na toj istoj izložbi.

Sudija ne sme da prikaže nijednog psa na izložbi onog dana kada sudi na toj istoj izložbi.

Ipak, partner sudije, član njegove bliže familije ili lice koje živi u istoj kući sa njim, mogu da prijave i prikažu jednog ili više pasa (ukoliko ovi nisu registrovani na sudijino ime), koji pripadaju jednoj rasi ili rasama kojima sudija ne sudi dana kada se psi prikazuju.

Psi koje prikaže sudija na međunarodnoj izložbi na kojoj ne sudi kao sudija, moraju biti bilo iz njegove odgajivačnice, bilo njegovo vlasništvo ili suvlasništvo, ili njegovog partnera ili člana njegove bliže familije ili lica koje živi u istoj kući sa njim.

On ne može da sudi nijednom psu čiji je vlasnik, suvlasnik, kaoga je pripremio, čuvao ga kod sebe ili prodao u prethodnih šest meseci, na izložbi na kojoj sudi. Isto važi za pse koji pripadaju partneru, njegovoj bližoj familiji ili bilo kom licu koje živi sa njim u istoj kući.

PRAVA SUDIJA

- a) Sudija mora biti dovoljno unapred obavešten o rasama i broju pasa za koje će biti pozvan da sudi. Organizator je dužan da ta obaveštenja pošalje sudiji, unapred i pismenim putem.
- b) Sudije mogu slobodno da prihvataju privatne dogovore sa organizatorima izložbi. Ti sporazumi mogu se razlikovati od dole navedenih. Ipak, ako se takvi dogovori ne zaključe, oni imaju pravo na dalje navedene povlastice.

Sudije koje odlaze na međunarodne izložbe FCI-a izvan svoje zemlje boravka imaju sledeća prava:

- a) Organizatori izložbe, ili klub koji poziva, dužni su da se staraju o sudiji u skladu sa prethodnim dogovorom od trenutka njegovog dolaska u zemlju u kojoj će suditi pa do njegovog odlaska. U ovo se računa dan uoči izložbe i dan po završetku izložbe.
- b) Sudija uvek mora biti smešten u najboljem objektu. Osim toga, ima pravo na obroke i na određenu sumu na ime džeparca (najmanje 25 evra) po danu suđenja.
- c) Svi troškovi puta, odnosno prevoza koji su uobičajeni za sudiju moraju biti plaćeni odmah po dolasku ili, prema prethodnom dogovoru, mogu biti unapred plaćeni.
- d) Organizatori izložbe dužni su da zaključe osiguranje na ime civilne odgovornosti.

Poželjno je da sudija i organizatori izložbe unapred zaključe finansijske aranžmane u vidu ugovora ili pismenog sporazuma. Taj ugovor obe strane moraju da poštuju.

Dogovori koji se tiču nadoknade sudijama zavise od pravilnika nacionalnih kinoloških organizacija gde se izložbe održavaju.

ZADACI ORGANIZATORA

Sudija:

- ne može da razmatra katalog izložbe pre ili za vreme suđenja; znači da organizator neće dostaviti sudiji katalog pre završetka izložbe;
- ne sme da puši u ringu za vreme suđenja;
- ne sme da uzima alkoholna pića dok je u ringu;
- nije mu dozvoljeno da ode na izložbu na kojoj deluje u svojstvu sudije, sa izlagačima koji mu pokazuju svoje pse tokom manifestacije. Organizatori ni u kom slučaju nemaju pravo da od lica koje će predstaviti psa na toj izložbi traže da kontrolišu sudiju pre nego što se suđenje ne obavi;
- ne treba nikako da stvara veze sa izlagačima ili da kod njih odseda ili da od njih finansijski zavisi ako pretpostavlja da će suditi njihovim psima. To može da čini tek po završetku izložbe i ukoliko je to unapred dogovoreno. Isto važi i za privatne sastanke sa izlagačima;
- broj pasa kojima sudi ne bi trebalo da bude veći od oko 20 na čas a po jednom danu taj broj može biti najviše 80 pasa ako nacionalna organizacija traži pojedinačan izveštaj o svakom psu. Ako se ne traži nikakav izveštaj, broj pasa kojima sudi ne bi trebalo da bude veći od 150 za jedan dan. Prethodnim sporazumom između sudije i organizatora, ove brojke mogu neznatno da se povećaju ili smanje. Ako je broj pasa kojima se sudi 80 (sa izveštajem) ili 150, odnosno veći (bez izveštaja), sudija o tome treba da bude obavešten prilikom prijema poziva i dužan je da potvrdi svoju saglasnost;
- sudija odgovara za ring. Sekretar ringa je sa svoje strane odgovoran za organizacione probleme. Nijedna aktivnost ne može da se preduzme bez saglasnosti sudije.

Patuljaste i druge male rase pregledaju se na stolu koji nabavlja organizator.

10. SEKRETAR RINGA

Kao što je napred izneto, sudiji u njegovom radu u ringu uvek pomaže najmanje jedan sekretar ringa koga imenuju organizatori izložbe.

Sekretar treba da govori tečno jezik po izboru sudije koji treba da bude jedan od četiri radna jezika FCI-a.

Sekretar je dužan da dobro poznaje pravilnik o izložbama FCI-a kao i pravilnike o izložbama zemalja u kojima se održava izložba.

Sekretar ima sledeća zaduženja:

- okuplja pse po razredima,
- proverava odsutne u svakom razredu,
- obaveštava sudiju o svakoj promeni izlagača ili o svakoj neispravnoj prijavi,
- piše izveštaj sudije kada to sudija od njega zatraži, na jeziku koji sudija odredi (videti gore),
- organizuje sve administrativne poslove i dodelu nagrada,
- sledi sva sudijina uputstva.

11. ŽALBE

Sve odluke koje sudija donese u vezi sa ocenama, nagradama i razvrstavanju, konačne su i protiv njih se ne može uložiti žalba.

Prihvataju se žalbe, koje se odnose na organizaciju izložbe i elemente primenjene za donošenje ocena, nagrada kao i za razvrstavanje, i one se ulažu odmah, u pisanom obliku; mora se položiti kaucija. Ako žalba nije opravdana, kaucija pripada organizatorima izložbe.

12. SANKCIJE

Nepoštovanje ovog pravilnika povlači disciplinske mere. FCI može da zabrani okrivljenom organizatoru da dodeljuje CACIB za vreme svojih međunarodnih izložbi u trajanju od jedne ili više godina. Generalni komitet FCI-a ima ovlašćenje da donosi takvu odluku pošto preduzme saslušanje (ili se savetuje pismenim putem) organizatora. U poslednjoj instanci, može da se sazove Generalna skupština FCI-a ako je uložena žalba na odluku Generalnog komiteta.

13. ZABRANA IZLAGANJA

Sve zemlje članice i partneri pod ugovorom sa FCI-a dužni su, u skladu sa svojim nacionalnim propisima, da objave spisak svih pasa i/ili izlagača koji imaju zabranu izlaganja.

Ove spiskove moraju da poštuju svi organizatori.

14. PRIMENA

Svi organizatori izložbi sa dodelom kandidature CACIB dužni su da se pridržavaju pravilnika i zakonodavstva zemlje u kojoj se manifestacija održava.

Po posebnoj žalbi, Generalni komitet FCI-a može da deluje i donosi konačne odluke ukoliko izlagači, sudije FCI-a i organizatori međunarodnih izložbi ne budu poštovali pravilnik.

Ovakve odluke bi trebalo da doprinesu kredibilitetu međunarodnih izložbi FCI-a i da garantuju primenu ovih pravilnika.

Aneks PRAVILNIKA O IZLOŽBAMA

Međunarodne kinološke federacije (FCI)

Dopuna Pravilnika o svetskim izložbama i izložbama sekcije

UVOD

Na međunarodnoj izložbi čije je vreme i mesto utvrdila Generalna skupština FCI-a, titula Pobjednika na Svetskoj izložbi može da se dodeli jedanput godišnje za sve rase koje je priznala FCI.

Na međunarodnoj izložbi čije vreme i mesto utvrdi svaka sekcija, titula Pobjednika na Izložbi sekcije može da se dodeli jedanput godišnje za sve rase koje je priznala FCI.

Na Svetskoj izložbi ili Izložbi sekcije nema rezervnog pobjednika. Ove izložbe se organizuju striktno u skladu sa pravilnicima FCI-a.

Svetske izložbe i izložbe sekcije mogu da organizuju samo članovi FCI.

U vreme organizovanja Svetske izložbe ili izložbe sekcije na jednom kontinentu, zabranjeno je organizovati druge izložbe za CACIB na tom istom kontinentu. Nezavisno od sekcije ili sekcija na kojima se te manifestacije održavaju, između Svetske izložbe i izložbe sekcije mora da postoji razmak od najmanje 6 nedelja. Između Svetske izložbe i izložbe sekcije koje se organizuju na istom kontinentu, mora postojati vremenski razmak od 3 meseca. Datum Svetske izložbe ima prednost.

Dažbine za prijavu na Svetsku izložbu ili izložbu sekcije moraju biti jednake za sve izlagače. Izvestan popust ipak može da se odobri kada su izlagači članovi nacionalne organizacije koja organizuje manifestaciju.

1. PRAVILNIK

Titule "Pobjednik na Svetskoj izložbi" i "Pobjednik na izložbi sekcije" dodeljuju se mužjaku i ženki koji su predloženi za CACIB i najboljem mužjaku i najboljoj ženki za rase koje je FCI privremeno priznala (videti: sekcija 7, Titule i nagrade Pravilnika o izložbama FCI-ija), bez obzira na broj pasa koji su prijavljeni za datu rasu.

Titule "Pobjednik na Svetskoj izložbi - Razred mladih" ili "Pobjednik na izložbi sekcije - Razred mladih" biće dodeljene najboljem mladom mužjaku i najboljoj mladoj ženki ako su dobili ocenu "odličan".

Titule "Pobednik na Svetskoj izložbi - Razred veterana" ili "Pobednik na izložbi sekcije - Razred veterana" biće dodeljene najboljem muškaku veteranu i najboljoj ženki veteranu ako su dobili ocenu "odličan".

Pas i keruša predloženi za CACIB, najbolji mladi mušjak i najbolja mlada ženka koji su dobili ocenu "odličan" u Razredu mladih i najbolji veterani mušjak i ženka koji su dobili ocenu "odličan" u Razredu veterana, takmiče se za titulu Najbolji u rasi (BOB – *Best of breed*).

Gornje titule kao i titulu Najbolji u rasi dodeljuje samo jedan sudija koji se unapred imenuje.

Svi psi treba da se ocenjuju u skladu sa Pravilnikom o izložbama FCI-ija. Izveštaj o donetoj oceni je fakultativan. On se sastavlja na jeziku zemlje organizatora ili na jednom od četiri radna jezika FCI-a. Organizatori mogu slobodno da odaberu vrstu obrasca koji će da koriste i odgovaraju za prevod. Organizatori su dužni da u programu izložbe najave da li je predviđeno ili ne dostavljanje izveštaja izlagačima.

Za svetske i izložbe sekcija apsolutno je obavezna raspodela po grupama, u skladu sa nomenklaturom rasa FCI-a. Svaka grupa FCI-a treba da bude ocenjena u jednom danu.

Nema ocene najboljeg u jednom danu. Svi "Najbolji u grupi" takmiče se poslednjeg dana izložbe za titulu "Najbolji na izložbi".

Za vreme trajanja svih svetskih izložbi, organizacioni komitet će održati "Takmičenje u poslušnosti".

2. PROSTORIJE I RINGOVI

Svetske i izložbe sekcija moraju se organizovati u prostorijama koje odgovaraju takvoj vrsti manifestacije.

Svaki ring treba da bude dovoljno prostran da bi psi mogli da se ocenjuju u statičnom položaju ali i da mogu bez napora da trče u ringu, u zavisnosti od veličine i broja pasa.

Organizatori svetskih i izložbi sekcija dužni su da obezbede počasni ring dovoljno prostran da u njega stanu svi pozvani psi prema nomenklaturi rasa FCI-a.

Organizatori su dužni da svim izlagačima obezbede pristup počasnom ringu.

Ako su za vreme izložbe organizovane dodatne aktivnosti, one ne smeju da ometaju uspešno odvijanje izložbe.

Organizatori moraju da obezbede dovoljne zaštitne mere ako se izložba održava napolju.

3. SUDIJE

Sve sudije koje su pozvane da deluju na svetskoj ili izložbi sekcije moraju imati bogato iskustvo na velikim izložbama i sa rasama za koje su pozvane da sude. Sudije su dužne da podnesu dokaz o tom iskustvu.

Ocene "Najbolji u grupi" i "Najbolji na izložbi" daje samo jedan sudija koji za to bude dobio dozvolu.

Za vreme trajanja svetskih i izložbi sekcije, za titulu "Najbolji na izložbi" može da sudi samo jedan sudija all-round iz zemlje članice FCI-a. Takmičenja "Najbolji u grupi" mogu da sude samo sudije grupe iz zemlje članice FCI-a, koji su kvalifikovani za grupu o kojoj se radi, ili sudije all-round iz zemalja članica FCI-a.

Na svetske i izložbe sekcije mora biti pozvan srazmerno sastavljen međunarodni žiri. Za svetske izložbe biće pozvan najmanje jedan sudija za svaku sekciju. Kvalifikovane sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a mogu takođe da budu pozvane, u ograničenoj srazmeri, da sude prvenstveno rasama iz njihove zemlje porekla. Žiri treba da bude tako sastavljen da većina njegovih članova bude iz zemalja članica FCI-a.

Rase koje se dodele svakom sudiji moraju na jasan način da budu označene u programu izložbe.

Nacionalni kinološki savezi zaduženi su za organizaciju svetskih i izložbi sekcija biraju i angažuju sudije.

4. DELEGAT FCI-a

A. Generalni komitet FCI-a imenuje za svaku Svetsku izložbu jednog zvaničnog delegata koji deluje u svojstvu predstavnika FCI-a. Izvršni direktor FCI-a pomaže zvaničnom delegatu.

Za svaku izložbu sekcije, zainteresovana sekcija preporučuje jednog delegata Generalnom komitetu, koji o tome odlučuje.

B. Delegat FCI-a ima sledeće funkcije:

- a)** pomaže i savetuje klubove organizatore za vreme pripremanja izložbe;
- b)** proverava da li nacionalno kinološko udruženje zemlje organizatora poštuje sve pravilnike i specijalne odredbe FCI-a i da li se oni pravilno primenjuju na izložbi;
- c)** obaveštava se o svim žalbama koje se podnose u toku izložbe i odnose se na kršenja pravilnika i specijalnih odredaba FCI-a;
- d)** podnosi Generalnom komitetu FCI-a potpun pismeni izveštaj o manifestaciji kao i sve primljene žalbe i, ako je potrebno, pomaže mu u rešavanju problema.

C. Ukoliko je zvaničan delegat u isto vreme član Generalnog komiteta FCI-a, predstavljaće ga na izložbi u slučaju da nijedan član Generalnog komiteta FCI-a ne bude prisutan.

D. Sve troškove putovanja zvaničnog delegata, smeštaj i obroke snosi nacionalni kinološki savez koji organizuje manifestaciju.

Tekst na engleskom jeziku ima zakonsku snagu.

Ovaj pravilnik odobrio je Generalni komitet FCI-ija u Parizu, aprila 2005. godine i stupiće na snagu 1. januara 2006. Odobrava se prelazni period u trajanju od dve godine. Pravilnik neće moći da se izmeni pre 1. januara 2011.